Ч. 265 Субота 25 падолиста (8 грудня) 1900. Рік X

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З угорского сойму. — З анґлійского парляменту. — Від'їзд Робертса. — Кріза кабінетна в Болгариї. — Вісти з Хіни.)

При вчерашній буджетовій розправі забрав голос президент міністрів Сель і в довшій промові відпирав ріжні закиди опозицийних бесідників. Що дотикає митового союза з Австриєю, то не можна було єго заключити з огляду на відносини в Австриї. Однако коли мимо трилітної безплідности австрийского парляменту, можна було удержати первістнай стан, то лежить в тім найліпший доказ, що угодові закони добрі. Може бути, що так судило ся, що австрийский парлямент не буде міг відповісти своїй задачи при заключуваню угоди. Тоді Угорщина найде відповідний спосіб, аби без нарушеня угодових законів піднести свою самостійність ще з більшим притиском. Переходячи до відносин национальних президент міністрів заявляє, що єго політика полягає на удержаню одноцільности угорскої народної держави, збудованої на основі справедливости. Бесідник виступав супротив всіх з рівною енерґією і печаливостию. Натяки деяких бесідників на становище Німеччини і заряджені нею средства против Поляків в Познанщині, дуже не відповідні, бо тамошних відносин не можна рівняти з відносинами национальними на Угорщині. Відтак виголосив довшу промову міністер скарбу Люкач і на тім закінчено буджетову дискусию.

Анґлійский парлямент скликано сими днями на надзвичайну коротку сесию. В престольній бесїдї отвираючій парлямент сказано: Стало конечним для дальшого покритя видатків, викликаних операциями наших войск в полудневій Африцї і в Хінї скликати надзвичайну сесию парляменту, аби дотичні зарядженя одержали вашу згоду. О инших справах політичних, займаючих вашу увагу, хочу говорити аж тоді, коли збере ся надзвичайна сесия парляменту на весну. — Палата льордів приймила без голосованя адресу до престола. В дискусиї доказував Сельсбері, що в полудневo-африканьскій справі не можна привернути независимости бурских републик. Анґлія радо надасть їм становище кольоній з власною адміністрациєю. Війну треба супротив того вести дальше аж до осягненя тої цїли. В справі хіньскій заявив Сельсбері, що згода держав тревае дальше і треба надіяти ся, що удасть ся осягнути намірену ціль.

Льорд Робертс вже в дорозї до Анґлії. Оногди прибув він до Дурбану в Натали, де тамошне населенє, не виключаючи Ірляндців приймало єго з одушевленем. Робертс виголосив промову, в котрій заявив, що по скінченій війні Анґлія подасть руку до згоди тим, котрі доси були єї ворогами. Анґлійцї віддають їм честь за хоробрість, яку они показали, а правительство надасть їм такі самі права, які має кождий анґлійский горожанин. Бесїдник гадає, що небавом будуть могли вернути всї, котрі покинули бурскі републики з причини війни.

Аби не розвязувати собрания, болгарский князь поручив Радославовови, котрий має більшість голосів в собранію, утворити новий кабінет. Єго листа, доси ще князем не затверджена, має обіймати переважну часть дотеперішних міністрів з виїмком Іванчева і Тончева. Кріза кабінетна доси не полагоджена.

З Тієнтсіну доносять, що два Хінцї хотїли висадити у воздух арсенал. Проба не повела ся, 1 Хінець убитий. В провінциї Шансі сильні відділи правильних хіньских війск, під командою ґенерала Ма обсадили гірскі проходи на границї провінциї Чілї. В Паотінфу при опорожнюваню маґазину експльодував порох. Один піонїр погиб на місцї, один офіцир і чотири піонїри ранені. Від Лїгунчана надійшла до Берлина вість, що новий ґубернатор провінциї Шансі, іменований на місце давного стятого, виступає дуже енерґічно против Боксерів. В послїдних днях стято більше як 80 провідників Боксерів. З Шанґаю доносять, що видано важні едикти, заряджуючі покаранє висших урядників, котрі сприяли Боксерам. Доносять також, що Тунфушіянови відобрано ранґу і титули але і на дальше полишено єму команду над військами провінциї Кансу. — Росияни мали обняти почтову службу в Нючвані і оголосили, що беруть в свої руки стяганє ґрунтового податку. Німецко-італїяньска колюмна, вислана до Калгану, вернула до Пекіну в дуже добрім станї.

---

11)

ГАНЯ.

(З польского — Генрика Сенкевича.)

(Дальше).

Але тимчасом пора була від'їздити до дому. Селимови зараз за огородом випадала дорога в иншу сторону; однако я побоював ся, чи не схоче нас відпровадити, сїдав скоро на коня і голосно говорив, що вже пізно, що на нас і на Селима час. Пращаючи ся, панна Льоля дивно горячо стиснула менї руку, на що я не відповів, і ми рушили в дорогу.

Селим зараз за огородом звернув в бік, але перший раз поцїлував на добраніч Ганю в руку, і Ганя того єму не боронила.

Перестала мене вже легковажити. Була в настрою надто лаґіднім, щоби памятати равнїшні гніви, але я толкував собі той настрій як найгірше.

Панї д'Іве зараз по кількох мінутах заспала, і почала кивати ся на всї сторони. Я поглянув на Ганю: не спала; єї очи були широко отверті і блискучі, немов зі щастя.

Не перервала цїлком мовчаня, була видко надто занята власними гадками. Аж близько дому поглянула на мене, а видячи, що я такий задуманий, сказала:

— О чім так гадаєте? чи о Льолї?

Я не відповів нї слова, лише затиснув зуби і погадав: „Рви, рви мене, коли то робить тобі приємність, але не витиснеш з мене анї войку“.

Але Ганї в дїйсности анї не снило ся мене рвати. Завдала питанє, бо мала право єго завдавати.

Здивована моїм мовчанем, повторила питанє ще раз. Я знов нїчого не відповів. Отже гадала, що то гнїв тревае ще від рана, і також замовкла.

VIII.

Рано, кілька днів пізнїйше, перші румяні блески ранної зорі впали крізь серце, вирізане у віконници, і збудили мене зі сну. Вскорі хтось застукав до віконницї, і в рожевім отворі показало ся не лице Мицкевичевої Софійки, котра в подібний спосіб будила Тадея, анї моєї Ганї, лише вусате лице Ваха, лїсничого, а грубий голос закликав:

— Паничу!

— А що там?

— Вовки гонять за вовчицею в Погорових хащах. Ми мали іти там.

— Зараз!

Я одяг ся, взяв рушницю, мисливский ніж, і вийшов. Вах стояв цїлий мокрий від роси, в довгою заржавілою рушницею на плечах, з котрої однако не лучалось єму нїколи хибити. Ранок був вчасний: сонце ще не зійшло, нї люди не вийшли до роботи, нї худоба в поле. Лиш небо закрасило ся синяво, рожево і золотисто на всходї, а на заходї було суворе. Своєю дорогою старому було спішно.

— Маю біду і коня. Поїдемо до ярів — сказав.

Ми сїли і поїхали. Зараз за стодолами вискочив заяць з вівса, і перебігши нам дорогу, скочив на луку, значучи темнїйшими слїдами срібну від роси єї покриву. Старий сказав:

— Кіт півперек дороги. На пса уроки.

А відтак додав:

— Вже пізно. Незадовго земля тїнь вхопить. То значило, що незадовго вийде сонце, бо при блеску зорі тїло не кидає тїни на землю.

— А при тїни зле? — спитав я.

— При великій сяк так, але при малій пуста робота.

В мисливскій бесїдї значило то знов: чим пізнїйше, тим гірше, бо звістно, що чим близше полудня, тим тїнь менша.

— Відки розпічнемо? — спитав я.

— Від ярів, але в самих Погорових хащах.

Погорові хащі, то була часть лїса надзвичайно заросла, де були яри і зломи.

— Гадаєте, Ваху, що удасть ся заманити.

— Буду грати як вовчиця, може який вовк вийде.

— А може й ві.

— Е! таки вийде.

Доїхавши до хати Ваха, лишили ми коня і біду хлопцеви, а самі пішли піхотою. По пївгодинній дорозї, коли сонце почало сходити, засїли ми в зломах.

Коло нас довкола була непроходима гущавина малих корчів і молоднику; денеде лиш

Новинки.

Львів дня 6-го грудня 1900.

— **Є. Е. п. Намістник ґр. Лев Пініньский** повернув вчера по полудни з Кракова до Львова.

— **Юзилей Сенкевича.** В сїм роцї припадає ювилей писательскої дїяльности Генрика Сенкевича, славного польского писателя. З тої нагоди устроюють ся в ріжних містах торжественні обходи ювілею. Між иншими відбуде ся такий обхід у Львові дня 15, а в Варшаві дня 22 с. м.

— **Лїсти тягненя льосів дяківскої льотериї** можна дістати в канцелярії дяківскої льотериї (Львів ул. Коперника ч. 36) за присланєм чи зложенєм 25 сотиків також і в Ставропигійскій книгарни. Для перегляду находить ся один примірник в склепі Народної Торговлї у Львові. До всїх парохій всїх трех диецезий висилають ся тї листи через канцелярії консисторскі.

— **В справі замаху на старосту Старженьского.** Увязненого робітника Щепку випущено передвчера на волю, бо виказав своє alibi. Перед тим судия слїдчий візвав до переслуханя старосту Старженьского, а той рішучо заявив, що Щепка не єсть тим, котрий стріляв до него. При тій нагодї ґр. Старженьский виявив Щепкови свій жаль з причини его невинного арештованя, вручив ему гроші на подорож до Моравскої Острави і обіцяв написати до заряду копальнї, де Щепок працював, аби не роблено ему ніяких перепон і принято его знов до роботи. — Правдивого виновника доси не викрито.

— **Нещастна пригода.** Дня 28 падолиста забив поспішний поїзд, котрий відходить зі Львова до Черновець о год. $3^1/_4$ по полудни, селянина Єфрема Бороденка з Острова і річного лошака. На просторі між Бориничами а Ходоровом переходить зелїзничий шлях серединою села Острова відїляючи одну часть села від ріки, в котрій більша часть громадян поїть худобу. Бороденко, повернувши з Ходорова зі своїми господарями, у котрих став на службу, гонив конї до води, а за кіньми біг лошак. Поїзд був ще далеко, тому він отворив рампу зелїзничу, перегнав конї. а лошак остав ся на другім боцї шляху. Поїзд уже зближав ся до рампи, як Бороденко побачив, що лошак перескочив через запору і гнав просто під поїзд. Щоби его уратувати, скочив з коня, підбіг на шлях, піймав лошака і став тягнути его зі шляху, але в тій хвили надлетїв поїзд, машина хватила лошака. перекинула ним через насип і струтила неживого до рова, а Бороденка порозривала на кусники і тїло его порозкидала по шляху на просторі яких до 200 метрів. Тая нещастна пригода стала ся о год. $4^1/_2$ по полуднї і сейчас телєґрафічно повідомлено о тім суд і другі інтересовані власти. Бороденко лишив хору вдову, що живе без заосмотреня на ласцї свояків.

— **Самоубийство.** З Городка (коло Львова) пишуть: Дня 3-го грудня о 9-ій години рано застрілив ся тут Станислав Ружицкий, фельдвебель 89 п. п. Причина самоубийства поки-що незнана.

— **Огнї.** З Перемишляньщини пишуть: В Замостю під Глинянами вибух дня 29 м. м. о 12 год. в ночи огонь і спалив десять загород господарских з усїм запасом сегорічним. Лише енерґічному ратункови команданта жандармериї Ант. Себести, постенфірера Складзіна, бурмістра з Глинян Балтаровича, начальника Замостя А. Фостяка і Ф. Жовнїра та Я. Сотника треба подякувати, що огонь спинено і уратовано двіста загород, котрі могли пійти з димом.

— **Затужили за свободою.** Кільком злодїям, замкненим в міских арештах у Львові навкучило ся сидїти і роздумувати над суєтою сего сьвіта; они затужили за свободою і вибили дїру в стїнї прилягаючій до будинку ц. к. зелїзниць державних. Крізь той отвір трох злодїїв видобуло ся на волю забравши ще возьному від зелїзницї верхну одежину. Але двох з них не довго тїшило ся свободою, бо Гуменецкого в одежиною возьного і Сал. Ваньґа вислїдив агент полїцийний і арештував знову.

— **Злодійский магазин.** В помешканю Якова Капса при ул. Казимирівскій ч. 21 викрили агенти полїцийні великий склад дорогоцїнних золотих і срібних річий, походячих з крадежи. В брудним лахматю порозкиданім по цїлій хатї Капса, знайдено велику скількість годинників, перстенїв, бразелет, золотих церковних річий, старих срібних і золотих монет, жидівскі знаряди до молитви, срібні лїхтарі і т. п. Два великі міхи золота срібла представляючого вартість кількох тисячій корон зложено на полїциї, де пошкодовані можуть розпізнавати пропавші їм річи. Капс вів „інтерес" на великі розміри і, здаєсь, мав у себе склад злодїїв не лиш зі Львова але й з більших міст на провінциї. У него знайдено річи украдені золотареви Фельзови в Перемишли вартости 800 зр. Нотовані злодії Шміль Фінкель і Герш Штарк що сидять тепер у львівскім арештї, сказали Капсови до очий, що він купив у них тї річи за 102 зр. Знайшли ся на сїм складї також річи, що украдено львівскому золотареви Ахтови.

— **Дивна пригода** лучила ся одному робітникови недалеко Інтерлякен в Швайцариї. Він направляв дах на двірци якоїсь малої стациї недалеко сеї місцевости, посовгнув ся і не міг уже здержати ся, отже хотїв скочити на шини. В тій же хвили надїхав попід дворець поспішний поїзд, а робітник замісць на шини впав на дах якогось ваґону, але вчепив ся его так сильно, що переїхав щасливо чотири милї дороги аж до найблизшої стациї, де его хоч перепудженого і сильно витрясеного, але впрочім не покалїченого, здоймлено з ваґона.

— **Улекшеня при надаваню посилок поспішних за марками.** Почавши від 1 січня 1901 буде можна надавати на всїх стациях і пристанках ц. к. австр. зелїзниць державних, з виїмкою зелїзниць льокальних — за помочию марок по 50 сотиків не тілько як доси артикули до споживи, але також і звичайні посилки поспішні на віддалене до 20 а взгл. до 100 км. відповідно до ваги посилки (до 10 кґ. і понад 10 до 20 кґ.). Артикули до споживи буде принимати ся до перевозу на віддалене до 100 взгл. 200 км. Для скороченя маніпуляциї при надаваню згаданих посилок зладжено осібні картки адресові до наліплюваня на посилках. Такі картки можна дістати в кождій стациї безплатно.

— **Рим під водою.** В послїдних тиждиях падолиста була в Римі злива за зливою, а кожда подобала на хмаролом. В горах прибули

росли великі дерева, а яма з вивереного дерева була така велика, що ми сховали ся в ній майже з головами.

— Тепер плечима! — воркнув Вах.

Ми сїли до себе плечима, так, що понад яму виставали нам лиш вершки голов і дула рушниць.

— Чу! — сказав Вах. — Починаю грати.

Вложивши два пальцї в уста, і наслїдуючи ними протяжний голос, Вах завив як вовчиця, приманюючи вовків.

— Чу!

І приложив ухо до землї.

Я не учув нїчого, але Вах відорвав лице від землї і шепнув:

— Грає, але далеко. Буде пів милї.

Відтак ждав з чверть години і знов завив, перебираючи пальцями в устах. Жалібний а зловіщий голос продер ся крізь гущавину і далеко, далеко летїв по мокрій земли, відбиваючи ся від сосни до сосни.

Вах на ново приложив ухо до землї.

— Грає, не дальше як на півтора версти.

І дїстно, тепер і я учув немов далекий відгомін витя, ще дуже далекий, ледве замітний, але можна его було вже розріжнити серед шелесту листя.

— Звідки вийде? — спитав я.

— На панича.

Вах завив третий раз: витє відповіло вже близько. Я стиснув сильнїйше рушницю в руцї, а оба ми заперли дух в собі. Тишина була цїлковита, лише вітер стрясав каплї роси з лїщини, котрі спадали, ударяючи по листях. Здалека, з иншої сторони лїса, доносив ся до нас голос гутура.

Нагле о яких триста кроків, замаячіло щось в гущавинї, ялівцеві корчі порушили ся живо і з посеред темних шпильок виринула сїра, трикутна голова з кінчастими ушами і червоними очима. Стріляти я не міг, бо було ще надто далеко, отже ждав терпеливо, хоч з бючим серцем. Вскорі цїле зьвіря висунуло ся з ялівцю і в кількох невеликих скоках підбігло до ями, вітрячи пильно на всї сторони. На сто пятьдесять кроків вовк задержав ся і нащурив уши, немовби що причув. Я знав, що вже близше не підійде і потягнув за язичок.

Гук вистрілу змішав ся з жалібним сковотом вовка. Я вискочив з ями, Вах за мною, але вовка не найшли ми на місцї. Однако Вах оглянув пильно місце, де роса була стерта на полянцї і сказав:

— Значить!

Справдї на траві були слїди крови.

— Хоч далеко, але не хиблено; значить, о! значить, треба за ним іти.

Отже ми пішли. Деи́де стрічали ми потолочену траву і більші слїди крови; знати було, що ранений вовчище від часу до часу випочивав. Але тимчасом минула година дороги по гущавинї і хащах, відтак друга; сонце було вже високо; ми уйшли величезний кусень дороги, не найшовши нїчого крім слїдів, котрі впрочім часом цїлком зникали. Відтак наткнулись ми на кут лїса: слїди ішли які дві версти полем в напрямі ставу і вкінци губили ся в болотах порослих тростиною і шуваром. Дальше не можна було іти без пса.

— Вже він там лишить ся, а я завтра его найду — сказав Вах і ми завернули до дому.

Вскорі перестав я гадати і о вовку і о Ваху і о безуспішнім трохи вислїдї польованя, а натомість вернув до звичайного мого круга журби. Коли ми наближали ся до лїса, заяць вирвав ся менї майже з під ніг, а я замість стрілити до него, лиш стрепенув ся, немов розбудженний з задуми.

— Ой, пане — крикнув з обуренєм Вах — я стрілив би до рідного брата, коби менї так з під ніг вихопив ся.

Але я лиш усьміхнув ся і ішов дальше мовчки. Переходячи лїсною дорогою, званою Тетина доріжка, що вела ід гостинцеви до Хорель, замітив я на мокрій земли сьвіжі слїди підкованих кіньских копит.

— Не знаєте, Ваху, які то можуть бути слїди? — питаю.

— Менї здаєть ся, що то панич з Хорель переїхав туди до двора — відповів Вах.

— А то я піду до двора — відповів я. — Бувайте здорові, Ваху.

Вах почав мене несьміло просити, аби я вступив до его хати, до котрої було недалеко, трохи покріпити ся. Я знав, що як ему відмовлю, зроблю ему велику прикрість, а однако відмовив, обіцявши лиш прийти на другий день рано. Я не хотїв, аби Селим і Ганя оставали сам на сам без мене. За тих пять днїв, які минули від часу гостини в Устрици, Селим бував вправдї кождого дня. Взаїмна любов двоїх молодих розвивала ся скоро під моїми очима. Алеж і пильнував я їх, як ока в голові і нинї перший раз лучило ся, що могли остати з собою довше сам на сам. А як, погадав я собі, прийде між ними до визнаня? і я чув, що блїдню, як той, що тратить надію надії.

Я бояв ся того, як якого нещастя, як невминучого засуду смерти, о котрім знав ся, що мусить надійти, але котрий чоловік відволікав, кілько лиш сил стане.

Вернувши до дому стрітив я на подвірі о. Людвика одїтого в мішок на голові і в дротяну сїтку на лици. О. Людвик вибирав ся до пасїки.

— Чи Селим тут, о. Людвику — спитав я.

— Тут; буде півтора години як приїхав.

Серце забило менї неспокійно.

— А де его найду?

— Вибирали ся на став з Ганею і з Евунею.

Я побіг скоро до огорода на берег ставу, де стояли човна. Дїйстно одного з більших човен не було; я поглянув на став, але зразу не міг нїчого доглянути. Догадав ся, що Селим мусів скрутити на право до вільшини, і в наслїдок чого човно мусїло крити ся за тростинами ростучими по берегах. Вхопивши весло, вскочив я в одну малу лодку, рушив тихо на став, держачи ся тростини і не виїзджачи з них на повну воду, так аби бачити, а не бути баченим.

всї притоки Тибру, а коли ще повіяв вітер, званий шірокко, і нагнав воду з моря до устя ріки, вода в ріці сперла ся і підняла ся в містї на 15 метрів високо. Настала повінь, і позаливала всї положені низько улиції. До Ватикану не можна було дістати ся анї пішки, анї возами, бо всї улицї, що ведуть туди, залила вода на кілька метрів високо. В шпитали Сьв. Духа залила вода долїшну часть, і войско мусїло недужих переносити до горішних поверхів. На многих улицях не можна було инакше їздити лиш човнами. Улиця Мармороva виглядала якби побереже в тїй порі, коли набіжить вода з моря до него. Многі церкви і будинки на площах виглядали так, як би стояли серед якихсь ставків. Поза містом на полях утворило ся було одно величезне озеро, з котрого поодинокі горби, дерева, та будинки виставали як би острови з моря. Шкода, яку повінь в містї наробила, есть величезна, і доси годї єї ще обчислити, бо вода ще не зовсїм уступила. Говорять н. пр. лиш о однім фабриканті, котрий обчисляє свою шкоду від повени на 40.000 франків.

Телеграми.

Кольонїя 7 грудня. Крігер відїхав вчера о 10-ій годинї перед полуднем до Гаґи, пращаний тисячами товпами народу.

Гаґа 7 грудня. Крігер прибув сюди вчера вечером. На двірци явили ся представителї властий, богато послів, товариства і товпи публики. З королївского двора нїхто не явив ся. Королева прийме Крігера нинї на авдиенциї.

Берлин 7 грудня. З порученя Крігера зложив посол трансвальский на домовинї цїсаря Вільгельма I. величавий вінець.

Гаґа 7 грудня. На вчерашнім засїданю парляменту ухвалено, щоби президент палати повитав Крігера іменем парляменту.

Переписка зі всїми і для всїх.

Просимо не присилати анї марок листових анї карт кореспонденцийних, бо листовно не відповідаємо нікому.

О. В. в Зал.: А як же ми можемо знати, що то за зьвірята, що товчуть ся у Вас по подї і вертять дїри в стїнах. Можуть бути миши або щури, але й можливо, що ласицї, або наконець, що одні і другі зьвірята. Кажете, що тота біда, яка товче ся Вам по подї, сипле збіже в дїри і робить тим велику шкоду. Як тота біда сипле збіже, того ми не можемо здогадати ся, і треба би хиба видїти дїри та збіже в них, щоби виробити собі якесь поняте о тім. Може бути, що крім миший маєте на подї ще й ласицї, котрі уганяють за мишами і товчуть ся. В такім случаю чути нераз як між стелею а подом щось бігає і гуркотить кусниками відломаного тинку. Дуже часто чути як зьвіря правильно бігає понад стелею то в один, то в другий бік, звичайно від кута до кута, або иноді шурне вздовж стїни з гори на долину, в місци, де очевидно есть дїра; часом знов посипле ся тою дїрою відломаний тинк і зробить такий шум, як від того коли камінцї сиплють ся. Коли би то були ласицї, то они, влїзаючи в дїру, сунули би за собою і збіже. Щоби ті зьвірята винищити, треба би насамперед знати, що то за зьвірята, а коли не знаєте, то перша річ позалїплювати всї дїри на подї. Треба цїлий під добре оглянути, вишукати всї дїри, позапихати в них клоча змоченого добре в дохтю; то клоче запхати досить глубоко в дїру, дїру відтак обчистити в горі від дохтю і залїпити вапном, розробленим з піском, або ще лїпше, залити ґіпсом. В сїм случаю треба насамперед всї дїри позатикати клочем, обчистити з гори, а відтак одну за другою заливати борзо ґіпсом, бо він, розроблений, твердне борзо. Як би то були дійсно ласицї, то не треба їх нищити, бо они дуже пожиточні в господарстві; анї коти, анї лапки і всїлякі инші способи не вигублять так миший та щурів, як ласицї. Треба лиш на то уважати, щоби курник забезпечити від гостини ласиць, до котрого они впрочім і не заглянуть, скоро знайдуть миший подостатком. Як губити миши і щури — о тім ми вже тілько разів писали, що уважаємо злишним тут знов то повтаряти. — Про „піктоліну“ ми не писали, і не знаємо про ню нїчого сказати. Спитайте може в якій дроґериї, на примір: папа Котлярчука у Львові, при улици Баторого, число 24. — **О. Став. в Пот.:** Походженя слова: „лапі“, котре має значити: „зараз“, не знаємо; може бути, що стоїть в звязи з польским: „łapać“. Признаємо ся, що ми коли були ще учеником бережаньскої ґімназиї бували нераз у Вашім селї і розмавляли з тамошними людьми, але якось сего слова не чули. Може бути, що то якесь перекручене старе наше слово, але може й занесене чужими людьми а відтак ще й перекручене. Впрочім в кождій мові не лиш нашій знаходять ся такі слова, котрих походженя годї дослїдити. — **Загребельский:** То Ви зле чули, що „Нар. Час.“ дає ся даром. Передплата „Народ. Часописи“ вже так мала, що кождий, навіть звичайний робітник або зарібник може єї собі заплатити, бо чей 20 кр або 40 сот. на місяць, то сума, яку кождий може заплатити, скоро лиш має охоту і добру волю. Тих 20 кр. (40 сот.) треба складати в дотичнім ц. к. старостві і звідтам брати ґазету, а хто пришле до нашої адмінїстрациї 45 кр. (90 сот.), тому висилає ся часопись просто через почту до дому, і він може єї дiставати що дня коли есть почта в місци. Може бути, що угорске правительство робить так, як Ви кажете; але инші обставини на Угорщинї, а инші у нас. — **Стеф. Фед. в М.:** Не розуміємо Вашого питаня: Чи нема нїмецкого провідника до вісьмох частий нїмецких читанок (лезебухів)? Може Ви гадали „руского або польского“ провідника? По нашій думцї, нїмецкий як би й був, то Вам не придав ся. Впрочім він були й не потрібний. Коли Ви умієте добре по нїмецки і говорите тою мовою, то можете учити свої дїти з першої лїпшої читанки, відповідної до віку і степеня науки, лиш тогди треба уміти учити. А Ви може хочете знати як учити? Сего не научить нїякий провідник. А може Вам треба лиш самих читанок? Напишіть ще раз яснїйше і в якім віцї дїти та в якій клясї, а дамо Вам по можности лїпшу раду. — **Гриць з над Нїчляви:** Можете дістати знижене цїни їзди, але мусите мати потвердженє від уряду громадского, що не можете заплатити цїлої. Чи однакож дістанете — за се не можемо ручити. Подавати треба до дирекциї руху в Станиславові і долучити 1 К. (50 кр.) на стемпель, котрий прилїплюють на карту зниженої їзди. Що до льосів дяківскої льотериї не можемо відповісти, бо ще не маємо виказу витягнених льосів. — **Щасний П. в Виногр.:** Витягнений в амортизациї вже колись давнїйше. Віднесїть ся до якогось банку о виплату. Преміевий купон відотнуть і звернуть Вам назад, бо він грає дальше в преміевих тягненях. — **Мих. Кимк. в Жидач.:** Не витягнений анї один. — (Дальші відповіди пізнїйше.).

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора **Кирила Кахникевича**, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

І вскорі увидів я їх. На обширній не порослій тростиною просторони стояло непорушно човно: весла були звішені. На однім єго кінци сидїла відвернена від Ганї і Селима, моя мала сестричка Евуня, на другім кінци їх двоє. Евуня похилена до води, била в неї весело ручками і була цїлком занята тою забавою; Селим же і Ганя, майже оперті о себе раменами, були здавалось заняті розмовою. Найменший подув вітру не морщив блакитного, прозорого веркала води, а човно, Ганя, Евуня і Селим відбивали ся в нім спокійно і непорушно.

Був то може красний образок, але на єго вид кров ударила менї до голови. Я зрозумів все: взяли з собою Евуню, бо дитина не могла їм перешкаджати, анї зрозуміти любовних розмов. Взяли єї про око. „Стало ся!“ погадав я собі. „Стало ся!“ зашуміли тростини. „Стало ся!“ забулькотїла филя, відбиваючись о берег моєї лодки і в очах менї потемнїло. Я учув зимно і горячо, учув, що блїдість покрила менї лице. „Ти втратив Ганю, втратив!“ кликали якісь голоси надімною і в менї. А відтак почув я немов би ті самі голоси кликали: „Христе Боже!“ а відтак ще говорили: „Присунь ся близше і скрий ся в тростинї, побачиш більше!“ Я услухав і підтягнув ся з лодкою тихо як кіт. Але і з того віддаленя не міг я чути розмови, лиш лїпше бачив: сидїли побіч себе, на одній лавочці, не держачи ся за руки, однако Селим був обернений до Ганї; здавалось менї хвильку, що вклякає перед нею, але то менї лиш здавало ся. Був до неї обернений і дивив ся на неї благально; а она не глядїла на него, але немов оглядала ся на всї сторони неспокійно, відтак піднесла очи до неба. Я бачив, що була змішана; бачив, що він благав о щось; бачив вкінци, як зложив руки перед нею, як она поволи, поволи обертала головку і очи до него; як вкінци почала нахиляти ся до него, але нараз скаменувшись, стрепенула ся і відсунула ся на сам крайчик човна, а тоді він схопив єї за руку, немов побоючи ся, щоби не упала у воду. Я видів, що не пустив вже тої руки, а відтак не видів вже нїчого більше, бо хмара прислонила менї очи. Випустив з руки весло і упав на дно лодки. „Ратунку, ратунку Боже! — кликав я в души: тут убивають чоловіка!“ Я чую, що не стало менї духу. О! якже я єї любив і який я був нещасливий. Лежачи на днї лодки і рвучи зі злости на собі одїнє, чув я відразу і цїлу безсильність тої злости. Так, я був безсильний, безсильний, як великан зі звязаними руками, бо й щож міг я зробити? Міг убити Селима, себе; міг ударити своєю лодкою о їх човно і затопити в филях обоє, але не міг видерти з серця Ганї любови для Селима і забрати єго для себе виключно, нероздїльно!

Ах, то почуте безсильного гнїву, то пересьвідчене: нема ради! — в тїй хвили було гірше майже від всїх инших. Я все встидав ся плакати, навіть перед самим собою. Коли біль витискав менї насильно сльози з очий, то не менше насильно здержувала їх гордість. Але тепер зломила ся вкінци безсильна скаженість, що торгала менї груди і супротив тої самоти, супротив того човна з залюбленою парою, що відбивала ся в зеркальній фили, супротив спокійного неба і тих тростин, що сумно шелестїли над моєю головою, дальше супротив тишини, моїх нещасть, моєї недолї, я бухнув величезним плачем, одною великою филею сльоз і лежачи горілиць, з руками сплетеними над головою, ричав майже з великого, невисказаного жалю.

Відтак я ослаб. На хвилю одеревів. Перестав майже думати, бачити; я почув зимно в кінцях рук і ніг. Слабо менї було і чим раз слабше. Я гадав рештками мислий, що то вже приходить смерть і великий, ледовий спокій. Здавалось менї, що та гробова, понура цариця, бере мене в своє посїданє, отже витав єї спокійним, майже мертвим оком. Скінчило ся! — погадав я і немов який великий тягар упав менї з груди.

(Дальше буде.)

Надіслане.

(За рубрику „Надіслане“ Редакция не бере на себе одвічальности).

Кавалер 38 лїт, з капіталом 4.000 корон і річним доходом 840 кор., желає оженитись з Русинкою, середно образованою в 20 до 30 лїтах з відповідним посагом, або без посагу з такою Русинкою, котра мала би торговельну практику, або з сиротою о скромних вимогах. Ласкаві заявленя під дискрециєю безпосередно або через кузинів прошу посилати під адресою: „Друг“ poste restante Монастириска до 15-го грудня.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).